

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

На правах рукопису

Чебанова Оксана Павлівна

УДК: 331.522.4:656.2

**РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ**

Спеціальність 08.00.03 – економіка та управління національним господарством

Дисертація на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник:
Єфіменко Тетяна Іванівна
кандидат економічних наук,
доцент

Харків – 2011

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ	11
1.1 Теоретичні підгрунття соціально-економічного розвитку	11
1.2 Соціально-економічний зміст категорії «потенціал» та рівні його прояву	28
1.3 Сутність соціально-економічного потенціалу залізничного комплексу та його складові	48
Висновки до розділу 1	59
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ТА НАПРЯМКИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	63
2.1 Стан соціально-економічного розвитку залізничного комплексу, як наслідок використання його соціально- економічного потенціалу	63
2.2 Інформаційне забезпечення діагностики соціально- економічного потенціалу залізничного комплексу	83
2.3 Методичні підходи до діагностики соціально- економічного потенціалу залізничного комплексу	98
Висновки до розділу 2	120
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ	124
3.1. Концептуальні основи побудови моделі розвитку соціально-	

економічного потенціалу залізничного комплексу	124
3.2. Формування системи показників збалансованої моделі розвитку соціально-економічного потенціалу залізничного комплексу за пріоритетними ініціативами	141
3.3. Пропозиції з використання особистих показників для вдосконалення мотиваційних інструментів в моделі розвитку соціально-економічного потенціалу залізничного комплексу	166
Висновки до розділу 3	179
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	183
ДОДАТКИ	186
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	225

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасні проблеми стабілізації економіки держави підпорядковують діяльність усіх ланок національного господарства соціальній компоненті розвитку і виводять на розуміння того, що економіка досягла таких масштабів, коли опікування нею без реалізації в достатньої мірі соціальної функції призводить до втрати здібності суб'єктів господарювання не тільки до зростання та підвищення своєї ефективності, а й до звичайного відтворення.

Держави, що розвиваються, стикаються переважно з проблемами недостатнього бюджетного фінансування соціальних програм. Складнощі та суперечності сучасного проходження соціально-економічних процесів настільки динамічні, що ряд питань як теоретичного, так і методичного характеру потребує переосмислення й нового тлумачення.

Ефективна діяльність залізничного комплексу (ЗК) України, залежить не тільки від економічного розвитку галузі, а і від соціальної складової її потенціалу. Не визиває сумніву, що реалізація стратегічних задач розвитку транспортної галузі пов'язана як з достатнім фінансовим забезпеченням, ефективним управлінням, так і з реалізацією соціальних функцій. Тому необхідно змінити ставлення керівництва залізничного транспорту до шляхів розвитку соціально-економічного потенціалу (СЕР), рівень якого не забезпечує його адаптивність до змін зовнішнього та внутрішнього середовища.

Питанням взаємовпливу економічних і соціальних явищ у суспільстві приділяється достатньо уваги як зарубіжними, так і вітчизняними дослідниками, зокрема стосовно формування і розвитку соціальних і економічних інтересів, які обумовлюються наявністю потенційних ресурсів і можливостей на макро- мезо- і мікрорівнях економіки. Істотний вклад до розробки окремих аспектів проблеми ефективного використання ресурсів і можливостей внесли фундаментальні теоретичні праці таких вітчизняних і зарубіжних учених, як І. Ансофф, О.І. Абалкін, А.С. Гальчинський, В.М. Геєць, В.І. Голіков, Н.М. Деєва, М.І. Долішній, В.І. Захарченко, В.В. Максимов, І.П. Отенко, О.О. Решетняк, Л.О.

Українська та ін. Вагомий внесок у дослідження особливості соціально-економічного розвитку залізничного транспорту внесли українські вчені: Ю.С. Бараш, М.В. Гненний, В.Л. Дикань, О.Г. Дейнека, В.А. Зова, В.П. Ільчук, Г.М. Кірпа, О.М. Криворучко, Л.О. Позднякова, Є.М. Сич, В.Г. Шинкаренко та ін.

Разом з тим не дістали належного висвітлення принципово важливі питання комплексного дослідження теоретичних засад соціально-економічного розвитку ЗК; недостатньо розкрито особливості впливу соціальних чинників на економічні процеси в галузі. Відчувається нагальна потреба діагностики стану та визначення шляхів розвитку СЕП ЗК, що гарантує отримання інтегрованого результату для народногосподарського комплексу України. Ці аргументи доводять актуальність обраної теми дисертації, зумовлюють її логіку і структуру, мету і завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана як ініціативна відповідно до Транспортної стратегії України на період до 2020 року, відповідає цілям Концепції Державної програми підвищення конкурентоспроможності національної економіки на 2007-2015 рр., Стратегії економічного і соціального розвитку України на 2004-2015 рр. «Шляхом європейської інтеграції», Програмі економічних реформ на 2010-2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава».

Результати дослідження використані при виконанні плану науково-дослідних робіт Української державної академії залізничного транспорту за темами „Розробка методики комплексної оцінки фінансового стану підприємств залізничного транспорту” (номер державної реєстрації 0109U002022), „Розробка підходів до управління активами підприємств залізничного комплексу” (номер державної реєстрації 0109U002024).

Мета та завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є визначення теоретичних аспектів та розробка практичних рекомендацій щодо шляхів розвитку СЕП ЗК України.

Реалізація мети зумовила необхідність вирішення таких завдань:

- розглянути теоретичні підґрунтя соціально-економічного розвитку суб'єктів господарювання;
- визначити сутність поняття «соціально-економічного потенціалу залізничного комплексу» та його складові, обґрунтувати роль вітчизняного ЗК в формуванні засад соціально-орієнтованої економіки України;
- проаналізувати сучасний стан ЗК України та проблеми розвитку його СЕП;
- охарактеризувати зміст галузевих соціальних заходів для удосконалення форми їх публічного висвітлення;
- проаналізувати методичні підходи до діагностики СЕП ЗК;
- розробити загальнотеоретичну модель розвитку СЕП ЗК;
- запропонувати методичний підхід до вибору показників моделі розвитку СЕП ЗК за пріоритетними ініціативами;
- обґрунтувати доцільність використання моделі розвитку СЕП ЗК для вдосконалення мотиваційних інструментів в напрямку продукування соціальної відповідальності працівників галузі.

Об'єкт дослідження – процес розвитку соціально-економічного потенціалу залізничного комплексу України.

Предмет дослідження – теоретичні засади та методичні положення щодо розвитку соціально-економічного потенціалу залізничного комплексу.

Методи дослідження. Теоретичну та методичну основу дослідження становили такі методи дослідження: *логічного узагальнення* – для уточнення сутності понять «потенціал», «соціально-економічний потенціал», визначення їх особливостей; *діалектичний, системний, абстрактно-логічний, історико-еволюційний* – при вивченні досвіду та здійсненні теоретичних узагальнень; *статистичний аналіз* – для аналізу діяльності залізничного транспорту України; *метод логічного моделювання* – для структурування складових СЕП підприємств залізничного транспорту; *графічний метод* – для наочного оформлення результатів дослідження; *економіко-математичний метод* – для визначення

впливу складових СЕП на підвищення конкурентоспроможності транспортної галузі.

Інформаційну базу дослідження склали: закони України, міжнародні та державні галузеві нормативно-правові документи, статистичні матеріали Державної адміністрації залізничного транспорту України та Держкомстату України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних фахівців з питань формування та розвитку соціально-економічного потенціалу, управління залізничним транспортом, матеріали науково-практичних конференцій.

Наукова новизна отриманих результатів. Найбільш важливі результати дослідження, що містять елементи наукової новизни, полягають у наступному:

удосконалено:

– визначення сутності поняття «соціально-економічний потенціал залізничного комплексу», який, на відміну від існуючих, характеризується наявними ресурсами-здібностями (внутрішня складова) та перспективними можливостями-результатами їх використання в економічній діяльності (зовнішня складова), що дозволило обґрунтувати напрями розвитку СЕП ЗК, які узгоджені з цілями та завданнями соціально-економічного розвитку держави;

– методичний підхід до оцінювання рівня розвитку СЕП ЗК, який, на відміну від існуючих, ґрунтується на збалансованому застосуванні випереджаючих та спізнюючих індикаторів, що дозволяє своєчасно сформувати та реалізувати управлінські рішення, які дають можливість впливу на рівень розвитку СЕП ЗК;

– склад мотиваційних інструментів, розвинений за рахунок впровадження системи особистих показників, які дозволяють охарактеризувати адаптованість працівників до умов функціонування галузі і міру усвідомлення власної соціальної відповідальності щодо розвитку СЕП ЗК;

дістали подальшого розвитку:

– пропозиції щодо додання до галузевій звітності підприємств ЗК сукупності показників реалізації соціальної політики, які виконують функцію інформаційного забезпечення підготовки та публічного висвітлення наслідків управлінських рішень щодо розвитку СЕП ЗК;

– підходи до використання в діагностиці СЕП ЗК оцінювання рівня його розвитку, що враховує зв'язок соціально-економічних інтересів суб'єктів ЗК та зацікавлених осіб з питань використання ресурсів і можливостей та отриманих результатів ЗК, що є підґрунтям формування усвідомлених потреб, які переростають в конкретні інтереси та очікування щодо взаємовідносин із ЗК та стають орієнтирами для подальшого його розвитку;

– концепція розвитку СЕП ЗК, за рахунок умов формування та структуризації потенціалу, яка реалізується в загальнотеоретичній збалансованій моделі розвитку та розширює систему поглядів, яка характеризується визнанням:

- 1) наявності двох сторін прояву СЕП - соціальної складової (можливості, пов'язані з покращенням якості життя) і економічної складової (можливості, пов'язані з використанням в капіталі підприємства фінансових, трудових та інших ресурсів);
- 2) існування СЕП на основі внутрішніх ресурсів підприємства (виробничих, трудових, фінансових та ін.) і впливу зовнішнього середовища (інтересів, потреб і очікувань зацікавлених осіб);
- 3) СЕП є одночасно метою і результатом реалізації стратегії підприємства;

– модель розвитку СЕП ЗК, яка, на відміну від існуючих, базується не на виділенні множені відокремлених потенціалів, а містить чотири базових складових, пов'язаних причинно-наслідковими зв'язками (потоки економічних і соціальних вигод, що отримує і генерує ЗК; інтереси зацікавлених в ЗК осіб; господарські процеси ЗК; навчання і розвиток персоналу), що дозволяє реалізувати пріоритетні ініціативи розвитку СЕП ЗК.

Практичне значення отриманих результатів дисертаційної роботи полягає в тому, що вони дають обґрунтовані орієнтири розвитку СЕП ЗК, визначають пріоритетні потреби та інтереси контрагентів галузі, чим окреслюють основні напрямки практичного застосування оцінювання потенціалу, дають можливість внести необхідне корегування при розробці та реалізації управлінських рішень в транспортного сектору господарської інфраструктури держави.

Наукові розробки та пропозиції щодо необхідних напрямків змін на залізничному транспорті України з урахуванням потреби соціально-економічного розвитку знайшли застосування на Південній залізниці при визначенні пріоритетних заходів розвитку контрагентської бази (акт впровадження № 158/П-а від 14.10.2010 р.). Рекомендації, щодо використання соціального звіту підприємствами залізничного комплексу, використані фінансово-економічним управлінням Укрзалізниці (акт впровадження УЗМ-23/581 від 19.10.2010 р.).

Основні положення та результати дисертаційного дослідження використано у навчальному процесі Української державної академії залізничного транспорту при викладанні дисциплін «Економіка залізничного транспорту», «Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств», «Управління потенціалом підприємства» (довідка № 01-12/141 від 16.03.2011 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаним дослідженням, в якому викладені авторські теоретичні положення та практичні розробки. В наукових працях, що опубліковані в співавторстві, здобувачу належать: обґрунтування необхідності використання потенційних можливостей при виборі моделі розвитку потенціалу підприємства [1]; визначення сутності СЕП у залізничній галузі та підходи до його оцінки [2]; концептуальні підходи до розвитку СЕП ЗК [7].

Апробація результатів дисертації. Результати проведених наукових досліджень та основні положення дисертації доповідалися й обговорювалися на 12 конференціях: на IV міжнародній науково-практичній конференції „Розвиток наукових досліджень - 2008” (Полтава, 2008); на IV міжнародній науково-практичній конференції „Сучасні проблеми інноваційного розвитку держави” (Дніпропетровськ, 2010); на Всеукраїнській науково-практичній конференції „Економічний розвиток України в сучасному просторі і часі” (Харків, 2010); на Всеукраїнській науково-практичній конференції „Економіка і управління в промисловості” (Дніпропетровськ, 2010); на IV міжнародній науково-практичній конференції „Наука в інформаційному просторі” (Дніпропетровськ, 2010); на II міжнародній науково-практичній конференції „Сучасні проблеми ефективності

інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств” (Харків, 2010); на міжнародній науково-практичній конференції „Наукові дослідження та їхнє практичне застосування. Сучасний стан та шляхи розвитку '2010” (Одеса, 2010); на IV міжнародній науково-практичній конференції „Проблеми і перспективи розвитку підприємництва” (Харків, 2010); на 72, 73 міжнародних науково-практичних конференціях кафедр УкрДАЗТ та спеціалістів залізничного транспорту, підприємств та організацій України та інших країн (Харків, 2010, 2011); на 7-й міжнародній науково-практичній конференції „Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України” (Коктебель, 2011); на міжнародній науково-практичній конференції „Перспективні інновації в науці, освіті, виробництві та транспорті ' 2011” (Одеса, 2011).

Публікації. Основні положення і висновки дисертаційної роботи, всі пункти наукової новизни викладено у 19 наукових працях, серед яких 10 статей у наукових фахових виданнях. Загальний обсяг наукових публікацій складає 5,1 друк. арк., з них особисто автору належить 4,4 друк. арк.

Обсяг та структура роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 243 сторінки, в т. ч. основний текст займає 171 сторінку. Матеріали дисертації проілюстровано 26 рисунками, 16 таблицями та містять 13 додатків. Список використаних джерел налічує 198 найменувань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Новий курс: реформи в Україні (на 2010–2015 рр.) Національна доповідь /за заг. ред. Акад. НАН України В. М. Гейця та ін.– К.: НВЦ НБУВ, 2010.–232 с.
2. Лібанова Е.М. Стратегічні пріоритети соціальної політики України на початку ХХІ століття / Е.М. Лібанова //Демографія та соціальна економіка. – 2008. - № 1 (9). - С. 9-21.
3. Бандур С.І. Соціальний розвиток України: сучасні трансформації та перспективи/ С.І. Бандур,Т.А. Заяць, В.І. Куценко та ін. За заг. ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України Б.М. Данилишина. – 2-ге вид. доповн. і переробл. – Черкаси: Брама-Україна, 2006. – 620 с.
4. Гришкін О. В. Соціалізація економіки України : теорія, методологія, перспективи: монографія. / О. В. Гришкін. – Дніпропетровськ: Пороги, 2005. – 498 с.
5. Деєва Н. М. Потенціал соціалізації і його регулювання в економіці: теорія, методологія, перспективи: монографія / Н.М. Деєва. – Дніпропетровськ: АРТ-ПРЕС, 2006. – 218 с.
6. Дерлугьян Г. Сучасна національна держава і капіталістична глобалізація / Г. Дерлугьян // Економіка знан: виклики глобалізації та Україна / під заг. ред. А. П. Гальчинського, С. В. Львовичкіна, В. П. Семиноженка. – К.: ХФ НІСД, 2004. – 245 с.
7. Гриценко А.А. Феномен перехідної економіки / А. А. Гриценко // Перехідна економіка: підручник / [В.М. Геєць, Є.Г. Панченко, Е.М. Лібанова та ін.; за ред. В.М. Гейця]. – К.: Вища шк., 2003. – 315 с.
8. Зайцев Ю.К. Соціалізація економіки України та системна трансформація суспільства: методологія і практика: монографія / Ю.К. Зайцев. – К.: КНЕУ, 2002. – 274 с.
9. Головніна О.Г. Основи соціальної економіки: підручник. /[О.Г. Головіна]. – К.: Арістей, 2006. – 108 с.

10. Трудовые ресурсы производственных систем / М.И. Долишний, С.Н. Злупко, С.М. Писаренко и др.; отв. ред. М.И. Долишний: АН УССР. Львов. отд. ин-та экономики. – К.: Наук. думка, 1990. – 464 с.
11. Гальчинський А. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи. Методологічні аспекти: наук. вид. / А. Гальчинський. – К.: Либідь, 2006. – 312 с.
12. Покропивний С.Ф., Колот В.М. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність: навч. посіб. / [С.Ф. Покропивний, В.М. Колот]. – К.: КНЕУ, 1998. – 143 с.
13. Колот А.М. Соціально-трудові відносини: теорія і практика регулювання: монографія / А.М. Колот. – К.: КНЕУ, 2003. – 230 с.
14. Геєць В.М. Про характер перехідних процесів до економіки знань / В.М. Геєць // Економіка знань: виклики глобалізації та Україна / під заг. ред. А.П. Гальчинського, С.В. Львовчкіна, В.П. Семиноженка: монографія. – К.: ХФ НІСД, 2004. – 370 с.
15. Інформаційне забезпечення державного та регіонального соціального управління: монографія / О.Г. Осауленко, О.Ф. Новікова та ін.; НАН України. Ін-т економіки промисловості; Держкомстат України. – К.: ХФ НІСД, 2004. – 656 с.
16. Криворучко О.М. Сучасне розуміння стратегій управління персоналом підприємства / О.М. Криворучко, Т.О.Водолажська // Економіка транспортного комплексу. – 2009. – №13. – С. 129 – 137.
17. Економічна енциклопедія: у 3 т. Т.3/ [редкол.: С.В. Мочерний та ін.] – К.: Видавництво центр „Академія”, 2000. – 952 с.
18. Савченко І. Моделі соціальної держави та умови їх запровадження в Україні / І. Савченко // Зб. Наук. праць Національної академії державного управління при Президентові України. – К.: Вид-во НАДУ, 2004. – С. 36 – 48.
19. Щетинська Я.В. Соціальна економіка як інструмент розвитку депресивних територій // Матеріали У Міжнар. наук. конф. Праці п'ятої “Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання”. – Донецьк: ДонНУ, 2004. – 343с.

20. Політико-правове забезпечення державної служби та служби в органах місцевого самоврядування: зб. Доп. щорічних Всеукраїнських громадських слухань (Одеса, 24—25 вересня 2009 р.) / ред. кол.: Т. Мотренко [та ін.].— Одеса: Юридична література, 2009. — 600 с.: Режим доступу: http://www.guds.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=205730&cat_id=31193.

21. Проблемы и перспективы развития сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках Черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ // Сб. науч. трудов. Одесса-Донецк: ДонНУ, РФ НИСИ, 2008. – 966 с.

22. Гринчук Н. Сутність поняття “соціалізація економіки” / Н. Гринчук // Управління сучасним містом. – 2003. - №7-9 (11). – С. 18-26.

23. Єременко В.Г. Основи соціальної економіки: Популярний курс / В.Г. Єременко - К.: МАУП, 1997.- 168с.

24. Словарь иностранных слов. – М.: Русский язык, 1988. - 624с.

25. Слезингер Г.Э. Социальная экономика: учебник / Г.Э. Слезингер - М.: Издательство «Дело и Сервис», 2001. – 368 с.

26. Антропов В. Социальная рыночная экономика: путь Германии / В. Антропов - М.: Экономика, 2003. – 189 с.

27. Мартякова Е.В. Экономический механизм реформирования социальных процессов: страхование, маркетинг, риск-менеджмент: монография / Е.В. Мартякова. – Донецк, Ин-т эк-ки, 2003. – 590 с.

28. Юрьева Т. Социальная рыночная экономика / Т. Юрьева. - М.: ЮНИТИ, 1999. - 129 с.

29. Бутенко А.П. От социальной ориентации экономики к ликвидации эксплуатации / А.П. Бутенко . – М.: Наука, 1999. – 170 с.

30. Ламперт Х. Социальная рыночная экономика. Германський путь / Х. Ламперт .– М.: Дело, Лтд, 1994. – 87 с.

31. Ойкен В. Основи національної економіки / В. Ойкен. - М.: Экономика, 1996. – 300 с.

32. Конституція України від 28.06.96 р. №254к 96-ВР // Відомості Верховної Ради. — 1996. — № 30. — 48 с.

33. Послання Президента України «Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002 — 2011 роки» //Урядовий кур'єр від 04.06.2002 — № 100.

34. Національна доповідь: Диференціація життєвого рівня населення. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

35. Кірнос І.О. Предмет пізнання соціальної економіки / І.О. Кірнос // Економічний вісник Донбасу. – 2010. - № 2 (20). - С. 35-41.

36. Єременко В.Г. Соціальна економіка в концепції еволюції соціально-економічних систем / В.Г. Єременко // Економіка України. — 2008. — № 12. — С. 19 - 28.

37. Беккер Г.С. Человеческое поведение: экономический подход. Избранные произведения по экономической теории / Г.С.Беккер. – М.: ГУ ВШЭ, 2003. – 114 с.

38. Кант И. Критика практического разума: Пер. с нем. Сочинения. в 4 т. Т. 4 / И. Кант. – М., 1965. – 459 с.

39. Колот А. Соціальна політика в умовах глобалізації та лібералізації економічних відносин: здобутки, втрати, тенденції / А. Колот // Демографія та соціальна економіка. – 2008. - № 1 (9). - С. 25-37.

40. Мочерний С.В. Економічна теорія: посібник / С.В. Мочерний. – К.: Видавничий центр “Академія”, 1999. – 592 с.

41. Вернадский И.В. Очерк теории потребностей. Соч.И.В. Вернадского. – СПб.: Тип. К. Метцига, 1857. – 81 с

42. <http://go.mail.ru/search?mailru=1&drch=e&mg=1&q=%EF%EE%F2%F0%E5%E1%E8&us=7&rch=e>.

43. Базилевич В.Д., Гражевська Н.В. Економічна теорія: політекономія: підручник для ВНЗ / [В.Д. Базилевич, Н.В. Гражевська та ін.]. – К.: Знання-Прес, 2008. – 719 с.

44. Иноземцев В.А. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы: учеб. пособ. / В.А. Иноземцев. – М.: Логос, 2000. – 348 с.

45. Будаговська С., Кілієвич О. Мікроекономіка та макроекономіка: підруч. для студ. екон. спец. закл. освіти / С. Будаговська, О. Кілієвич. — К.: Основи, 2002. — 209 с.
46. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудова відносин / О.А. Грішнова. - К.: Знання, 2004 - 585с.
47. Холл Р. Организации: структуры, процессы, результаты: пер. с англ. / Р. Холл. — СПб.: Питер, 2000. — 512 с.
48. Дзюбик С.Д. Основи економічної теорії: навч. посіб. / С.Д. Дзюбик, О. С. Ривак. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: Знання, 2008. — 491 с.
49. Батажок С.Г. Соціально – економічні гарантії як умова забезпечення суспільної стабільності / С.Г. Батажок // Теоретичні та прикладні питання економіки. - 2009. - Вип. 12.- С. 396-404.
50. Лико І.Я. Соціально-економічне стимулювання працівників на промислових підприємствах: дис... канд. екон. наук: спец. 08.06.01 „Економіка, організація і управління підприємством” / І.Я. Лико. - Львів, 2006. — 201 с.
51. перехідна економіка: підручник / За ред. В.М. Гейця. - К.: Вища школа, 2003. — 272 с.
52. Стратегічні виклики ХХІ століття суспільству та економіці України: в 3-х т., Т.1: Економіка знань – модернізований проект країни / за ред. акад. НАН України В.М. Гейця, акад. НАН України В.П. Семиноженка, чл.-кор. НАН України Б.Є. Кваснюка.- К.: Фенікс, 2007. - 542 с.
53. Єщенко П.С., Кваснюк Б.Є. Економічні інтереси соціалізму і вдосконалення господарського механізму / П.С. Єщенко, Б.Є. Кваснюк. — К.: Знання України, 1974. — 43 с.
54. Єщенко П.С. Сучасна економіка (2005 р.). Режим доступу: <http://finance-library.com.ua/book.php?book=132>.
55. Ковальчук С.С. Деякі аспекти концептуального підходу в дослідженні категорії “інтерес” / С.С. Ковальчук // Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка: Серія економіка. — К., 2002. - Вип. 65. — С. 124-125.
56. Агеев В.М. Экономические интересы и стимулы при социализме / В.М.

Агеев. – М.: Сов.Россия, 1995. – 184 с.

57. Каманкин В.П. Экономические интересы развитого социалистического общества / В.П. Каманкин. – М.: Мысль, 1978. – 296 с.

58. Комарницкий И.Ф. Взаимодействие и противоречия экономических интересов социализма / И.Ф.Камарницкий. – Львов: Свит, 1990. – 220 с.

59. Палкин Ю.И. Экономические интересы при социализме / Ю.И. Палкин. – К.: Изд-во КГУ, 1971. – 42 с.

60. Чухно А.А. Перехід до ринкової економіки / А.А. Чухно. – К.: Наукова думка, 1993. – 276 с.

61. Єрмошенко М.М. Національні економічні інтереси: реалізація і захист / М.М. Єрмошенко // Актуальні проблеми економіки. – 2001. – № 1–2. – С. 34–46.

62. Новицький В. Національні інтереси України в контексті цивілізаційних детермінантів і економічної глобалізації / В. Новицький // Економіка України. – 2003. – № 7. – С. 26–33.

63. Сизоненко В.О., Колесник Н.Ф. Власність. Інтереси. Підприємництво: Питання теорії та методології / В.О.Сизоненко, Н.Ф. Колесник. – К.: Знання, 2000. – 54 с.

64. Швайка М. Проблеми захисту національних економічних інтересів України в умовах глобалізації / М. Швайк // Економічний часопис. – 2002. – № 6. – С. 21–27.

65. Симоненко В.К. Регионы Украины: проблемы развития / В.К. Симоненко. – К.: Наукова думка, 1997. – 263 с.

66. Чумаченко М. Управління соціально-економічним розвитком регіону / М. Чумаченко // Економіка України. – 1998. – № 4. – С. 94–95.

67. Городняк І.В. Соціально-економічне знання як чинник адаптації населення до ринкових умов: дис... канд. соціол. наук: спец. 22.00.04 «Спеціальні та галузеві соціології»/ І.В. Городняк. - Харків, 2006. – 218 с.

68. Сно К.К. Управленческая экономика: Пер. с англ. / К.К. Сно. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 671 с.

69. Томпсон А.А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент:

концепции и ситуации. Пер. с 9-го англ. изд. / А.А.Томпсон, А.Дж. Стрикленд. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 412 с.

70. Гребешкова О.М. Стратегія зовнішнього зростання підприємства / О.М. Гребешкова // Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, сталі економічне зростання: матеріали У міжнар. наук. конф. Ч. 1. – Донецьк: ДонНУ, 2004. – С. 33-36.

71. Хейвуд Дж., Брайан А. В поисках конкурентных преимуществ. Пер. с англ / Дж. Хейвуд, А. Брайан. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2002. – 176 с.

72. Моисеев В. Это очень изматывающий бизнес / В. Моисеев // Бизнес. – 2003. - №33(552). – С. 87-91.

73. Річні звіти Антимонопольного комітету України за 2000-2005 рр. – Сервер Антимонопольного комітету України в Інтернеті. Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua>.

74. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь – 2-е изд., исправ. / Б.А. Райзберг, Л.Ш. Лозовский, Е.Б. Стародубцева. – М.: ИНФРА-М, 1998.- 478с.

75. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Режим доступу: <http://go.mail.ru/search?mailru=1&drch=e&mg=1&q=%09%D6%E8%E2%B3%EB%FC%ED%E8%E9+%EA%EE%E4%E5%EA%F1+%D3%EA%F0%E0%BF%ED%E8+%E2%B3%E4+16.01.2003+%F0+%B9+435-IV.&rch=e>.

76. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Режим доступу:<http://go.mail.ru/search?rch=e&drch=e&q=%C3%EE%F1%EF%EE%E4%E0%F0%F1%FC%EA%E8%E9+%EA%EE%E4%E5%EA%F1+%D3%EA%F0%E0%BF%ED%E8>.

77. Управление инновационными процессами / под ред. Ю.В.Шленов. - М.: Высш.шк.,2003. - 252 с.

78. Дєєва Н.М. Науково-методологічні основи формування, оцінки й управління потенціалом соціалізації економіки України: дис... д-ра екон. наук: спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» / Н.М. Дєєва. – К. - 2007. – 496 с.

79. Кучерук Т.Г. Реструктуризация производственного потенциала в условиях глобализации: дис... канд. экон. наук: спец. 08.01.01 / Т.Г. Кучерук. — Донецк. — 2001. — 201 с.

80. Давыскиба Е.В. Экономический потенциал региона и его эффективное использование в условиях рыночной трансформации: дис... канд. экон. наук: спец. 08.10.01 / Е.В. Давыскиба. — Х. - 2005. — 214 с.

81. Максимов В. В. Методология оценки и обеспечения эффективного использования экономического потенциала региона: дис... д-ра экон. наук: спец. 08.00.05 «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка» / В.В. Максимов. — Луганск. - 2003. — 464 с.

82. Отенко И.П. Стратегическое управление потенциалом предприятия: монография / И.П. Отенко. - Харьков:Изд.ХНЭУ, 2006. - 256 с.

83. Отенко И.П. Потенциал предприятия и его виды / И.П. Отенко // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. - 2001. - №4. - С.19-20.

84. Бородин А.Д. Этапы формирования потенциала предприятия /А.Д. Бородин // Проблемы теории и практики управления. - 2003. - № 6. - С. 76-82.

85. Анчишкин А.И. Наука-техника-экономика. — 2-ое изд. / А.И. Анчишкин. — М.: Экономика, 1989. —384 с.

86. Абалкин Л.Й. Диалектика социалистической экономики / Л.Й. Абалкин. — М.: Изд-во "Наука", 1981. — 25 с.

87. Економічна діагностика: навч. посібник / Т.Ф. Косянчук, В.В. Лук'янова, Н.І. Майорова, В.В. Швид / за заг. ред. Т. Ф. Косянчук. — Львів, Новий Світ-2000. - 2007. — 452 с.

88. Бурко Я.В. Стратегический потенциал предприятия как источник его конкурентного преимущества / Я.В.Бурко // Вісник Східноукраїнського нац. ун-ту ім.В.Даля. - 2006. - Ч.2. - №4(96). - С.16-19.

89. Бурлака О.В. Система збалансованих показників як інструмент підвищення стратегічного потенціалу підприємства / О.В. Бурлака // Формування ринкових відносин в Україні. - 2006. - №2(57). — С.43-46.

90. Шульга Г.О. Стратегічне управління розвитком підприємства: автореф. дис...канд. екон. наук: спец. 08.06.01 „Економіка, організація і управління підприємством”/Г.О. Шульга. - Харків, 2001. - 19 с.

91. Клейнер Г.Б., Тамбовцев В.Л., Качалов Р.М. Предприятие в нестабильной экономической среде: риски, стратегии, безопасность / Г.Б. Клейнер, В.Л. Тамбовцев, Р.М. Качалов. - М.: Экономика, 1997. - 288с.

92. Герасимчук З.В., Ковальська Л.Л. Виробничий потенціал регіону: методика оцінки та механізми його нарощування / З.В. Герасимчук, Л.Л. Ковальська. – Луцьк: ЛДТУ, 2003. – 244 с.

93. Євдокимова Н.М., Кірієнко А.В. Економічна діагностика / Н.М. Євдокимова, А.В. Кірієнко. — К.: КНЕУ, 2005. — 110 с.

94. Мерзликина Е., Пинчук И., Скворчевская О. Оценка эффективности деятельности организации: монография / Е. Мерзликина, И. Пинчук, О. Скворчевская. - М.: МГУП, 2004. -93 с.

95. Гусаков М. Формирование потенциала инновационного развития / М. Гусаков // Экономист. - 1999. - №2. - С.33-38.

96. Водянов А. Инвестиционная политика: каким методам государственного регулирования отдать предпочтение? / А. Водянов, А. Смирнов // Российский экономический журнал. – 2001. – № 1 – 12. – С. 39 – 41.

97. Вагина О.Н. Экономический механизм восстановления технического потенциала: автореф. дис... канд. экон. наук: спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством» / О.Н. Вагина. -Челябинск, 2000. – 19 с.

98. Толковый словарь русского языка: В 4 т. / Под ред. Д.Н.Ушакова. – М., 2000. Режим доступа: <http://enc-dic.com/ushakov/Vozmozhnost-6157>.

99. Пирожков С. И. Трудовой потенциал в демографическом измерении / С.И. Пирожков // Демографический и трудовой потенциал: Избран.науч. труды: в 2-х т. – К.: Киев. нац. торг.-экон. ун-т, 2008. – 934 с.

100. Исаев В.В. Общая теория социально-экономических систем / В.В. Исаев, А.М. Немчин. – СПб.: Издательский дом „Бизнес-пресса”, 2002. – 396 с.

101. Самоукин А.И. Потенциал нематериального производства / А.И.

Самоукин, - М: Знание, 1991. – 194 с.

102. Кібук Т.М. Поелементна структуризація стратегічного потенціалу підприємства / Т.М.Кібук // Держава та регіони (серія: Економіка та підприємство). - 2008. - №5. - С. 73-77.

103. Шаповалов П. О. Управління стратегічним потенціалом підприємства аптечної торгівлі: автореф. дис... канд. екон. наук: спец. 08.06.01 „Економіка, організація і управління підприємствами” / П. О.Шаповалов. – Донецьк, 2006.– 18 с.

104. Фомченкова Л.В. Оценка конкурентного потенциала промышленного предприятия / Фомченкова Л.В. // ЭКО. - 2005. - №10. - С.179-186.

105. Артемьев Б.В. Проблемы оценки потенциала предприятия Б.В. Артемьев // Вісник Східноукраїнського національного університету ім.. В. Даля: зб. наук. праць. - 2006. - Ч. 2. - №4(98). - С. 7-11.

106. Дробитько Н.А. Диагностика конкурентоспособности и стратегического потенциала предприятия / Н.А. Дробитько // Управління проектами та розвиток виробництва: зб. наук.праць. - 2005. - №3(15). - С.32-34.

107. Заруба В.Я. Управління соціальним потенціалом підприємства / В.Я. Заруба // Тези доповідей: XII Всеукр. наук.-метод. конф. «Проблеми економічної кібернетики», 3–5 жовтня 2007 р. – Львів, 2007. – С. 182–183.

108. Фомченкова Л.В. Оценка конкурентного потенциала промышленного предприятия / Л.В. Фомченкова // ЭКО. - 2005. - №10. - С.179-182.

109. Brzezinski Z. Between two ages: America's role in the technetronic era. - N. Y., 1970. Bell D. The coming of post-industrial society. - N. Y., 1973. Toffler A. The third wave. - N. Y., 1980.

110. Гальчинський А., Львовчкін С. Становлення інвестиційної моделі економічного зростання України / А. Гальчинський, С. Львовчкін// Економіка України. - 2005 - №6. - С.4-11.

111. Дикань В.Л. Концептуальний підхід до ліквідації кризових явищ в промисловому та транспортному секторах економіки // Залізничний транспорт України. Науково-практичний журнал. – Київ. ДП «ДННЦЗТУ». №4 (83), 2010 –

с. 50-51.

112. Залізничі світу в XXI столітті: монографія / [Кірпи Г.М, Корнієнко В.В., Пшинько О.М. та ін]; За заг. ред. Г.М. Кірпи. - Д.: Вид-во Дніпропетровського ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2004. - 224 с.

113. Ковзель М.О. Соціально-економічна ефективність експорту транспортних послуг України: монографія / М.О. Ковзель. - К.: Книжне вид-во НАУ, 2008. - 308 с.

114. Аксенов И. М. Эффективность пассажирских железнодорожных перевозок: монография // И.М. Аксенов. - К.: Транспорт Украины, 2004. -284 с.

115. Евсеев С.В. Проблемы развития транспорта в условиях глобализации мирового хозяйства: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. экон. наук: спец. 08.00.01 «Экономическая теория» / С.В. Евсеев. - Самара, 2006. - 18 с.

116. Стратегія розвитку залізничного транспорту України до 2020 р. (Затверджена Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2009 р. №1555-р.) Режим доступу: <http://go.mail.ru/search?mailru=1&drch=e&mg=1&q=%D1%F2%F0%E0%F2%E5%E3%B3%BF+%F0%EE%E7%E2%E8%F2%EA%F3%E7%E0%EB%B3%E7%ED%E8%F7%ED%EE%E3%EE+%F2%F0%E0%ED%F1%EF%EE%F0%F2%F3+%D3%EA%F0%E0%BF%ED%E8+%E4%EE+2020%F0. +%28+%C7%E0%F2%E2%E5%F0%E4%E6%E5%ED%E0+%D0%EE%E7%EF%EE%F0%FF%E4%E6%E5%ED%ED%FF+%CA%E0%E1%B3%ED%E5%F2%F3+%CC%B3%ED%B3%F1%F2%F0%B3%E2+%D3%EA%F0%E0%BF%ED%E8+%E2%B3%E4+16+%E3%F0%F3%E4%ED%FF+2009+%F0. +%B91555-%F0.%29+&rch=e>.

117. Дикань В.Л., Якименко Н.В., Плугіна Ю.А. Причини та наслідки виникнення кризових ситуацій на підприємствах залізничного транспорту // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. – Випуск 255: Т.6. – Т.І. – Дніпропетровськ:ДНУ, 2009. – 296с.

118. Бараш Ю.С. Управління залізничним транспортом країни: монографія / Бараш Ю.С.: – 2-ге вид. перероб. і допов. – Дніпропетровськ: Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2006. – 264 с.

119. Дикань В.Л. Проблеми підвищення виробничого потенціалу

підприємств залізничного транспорту / В.Л. Дикань, С.П. Міщенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2008. - № 24. – С. 14 - 19.

120. Дикань В.Л. Особливості реформування національної транспортної системи / В.Л. Дикань, О.М. Єлагіна // Вісник економіки транспорту і промисловості . – 2003. - №1.- С. 67 – 69.

121. Цветов Ю. М. Проблемы та основні напрямки реформування системи залізничного транспорту України / Ю.М. Цветов, М.В. Макаренко, М.Ю. Цветов та ін. – К.: КУЕТТ, 2007. – 222 с.

122. Ейтутіс Г.Д. Міжнародний досвід і практика реформування залізничного транспорту / Ейтутіс Г.Д., Кривопішин О.М., Мукмінова Т.А. // Залізничний транспорт України. - 2007. - №2. – С.31 – 34.

123. Дієва Н.М. Науково-методологічні основи формування, оцінки і управління потенціалом соціалізації економіки України: дис... д-ра екон. наук: спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством / Н.М. Дієва. —Дніпропетровськ, 2007. — 432 с.

124. Водянов А. Инвестиционная политика: каким методам государственного регулирования отдать предпочтение? / А. Водянов, А. Смирнов // Российский экономический журнал. – 2001. – № 1 – 12. – С. 39 – 41.

125. Козловський С.В. Синергетичне представлення еволюції і стійкості відкритої економічної системи / С.В. Козловський // Зб. наук. праць Вінницького державного аграрного університету. – Вінниця, 2009. – Вип. 37. – С. 51 – 60.

126. Козловський С.В. Концепція і формалізація подання економічних систем на основі моделі семантичної мережі / С.В. Козловський // Держава та регіони. – 2007. – № 3. – С. 51 – 60.

127. Николаев В.И. Системотехника: методы и приложения / Николаев В.И., Брук В.М. – Л.: Машиностроение, Ленингр. отд-ние, 1985. – 199с.

128. Закон України «Про залізничний транспорт» № 273/96-ВР від 04.07.1996 р. // Відомості Верховної Ради. – 1996. - № 40. - ст. 183.

129. Ефименко Т.И. Концепция реформирования: затраты, обязательства, потенциальные возможности и контроль управленческих решений / Т.И.

Ефименко, О.П. Чебанова // Вчені записки Харк. ін-ту управління: Серія „Наука і практика управління”. –2009. – Вип. 26. – С. 236 – 240.

130. Єфіменко Т.І. Сутність соціально-економічного потенціалу підприємства: підходи до визначення і оцінювання для залізничної галузі / Т.І. Єфіменко, О.П. Чебанова // Зб. наук. праць Київ. держ. екон.-технол. ун-ту транспорту: Серія «Економіка і управління». — 2010. — № 15. — С. 132-138.

131. Чебанова О.П. Системний підхід до моделювання соціально-економічного потенціалу залізничного комплексу / О.П. Чебанова // Зб. наук. праць ХНАУ: Серія «Економічні науки». — 2010. — № 10. — С. 280-287.

132. Довідник основних показників роботи залізниць України (1999 – 2009 роки). – К.: Міністерство транспорту та зв'язку України, 2010. – 42 с.

133. Офіційний сайт Державної адміністрації залізничного транспорту: <http://www.uz.gov.ua>.

134. Статистичний збірник «Транспорт і зв'язок України – 2009 / Державний комітет статистики. – К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство». – 281 с.

135. Кава А. Невостребованная скорость / А. Кава. Режим доступу до статті: <http://news.liga.net/articles/NA100272.html>.

136. Гребенюк Е. Пусть бегают, а не ездят / Е. Гребенюк // Экономические известия. – 2010. – №71. – 30 апреля.

137. Социально-экономический потенциал региона. – К.: Наукова думка, 1985. – 219 с.

138. Концепція Державної цільової програми впровадження на залізницях швидкісного руху пасажирських поїздів на 2005-2015 роки (схвалена розпорядженням КМУ від 31 грудня 2004 р. № 979-р. Режим доступу: <http://www.uapravo.net/data/base23/ukr23446.htm>.

139. Крот В. Стан безпеки руху на залізницях України за 10 місяців 2008 р. // Магістраль. - 2008. - № 87 (1366). – С.6.

140. Про затвердження Державної цільової програми реформування залізничного транспорту на 2010-2015 роки. Постанова Кабінету Міністрів

України від 16 грудня 2009 року № 1390. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1390-2009-%EF>.

141. Поздеев В.Л. Опережающие показатели в анализе динамики развития предприятия // Социально-экономические аспекты инновационного развития систем в условиях возрастающей глобализации: сб. тр. междунауч.-практ. конф. / под ред. проф. Безруковой Т.Л. М.: изд-во «КноРус», 2010. – С. 44.

142. OECD Leading Indicators and Business Tendency Surveys // <http://www.oecd.org/std/>

143. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Укладач і гол. ред.. В.Т.Бусел. - К.: Ірпінь: ВТФ «Перунь», 2005. - 728с.

144. Большой энциклопедический словарь. - М.: Астрель, 2003. – 1247 с.

145. Петренко Е.А. Управление железнодорожным транспортом в условиях кризиса / Е.А. Петренко // Залізничний транспорт України. – 2009. - № 4. – С. 28-30.

146. Кумицький С. Економічна ситуація на залізничному транспорті України: стан і перспективи / С. Кумицький // Україна: події, факти, коментарі. – 2009. - № 1. – С. 26-31.

147. Бараш Ю.С. Реструктуризація залізничного транспорту України в умовах ринку: автореф. дис... д-ра екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами / Ю.С. Бараш. — Харків, 2008. — 37 с.

148. Дикань В.Л. Механізм створення залізнично-транспортно-промислової групи в сучасних умовах розвитку залізничного транспорту України / В.Л. Дикань, М.В. Кондратюк // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2009. - № 26. – С. 13-18.

149. Пярнитс Ю. Социальный ресурс и социальный потенциал хозяйственной организации / Ю. Пярнитс // Сб. науч. трудов республиканской науч.- практич. конференции «Социальный ресурс, методы его увеличения и рационального использования». - Таллин, 1987. – Ч. 1. – С. 14–18.

150. Астрединов Ю.Н. Система самоуправления трудового коллектива как важнейший принцип и метод формирования социального потенциала / Ю.Н.

Астрединов // Сб. науч. трудов респуб. науч.-практ. Конф. «Социальный ресурс, методы его увеличения и радио-нального использования». – Таллин, 1987. - Ч. 1. – С. 21–24.

151. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств: монографія / В.М. Гринькова, О.В. Козирева. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2006. –192 с.

152. Елтаренко Е. А. Обработка экспертных оценок: учеб. пособие // Е. А. Елтаренко, Е. К. Крупинова. – М.: Изд. МИФИ. – 1982. – 96 с.

153. Костырко Л.А. Диагностика потенциала финансово-экономической устойчивости предприятия: монография / Л.А. Костырко. – Луганск: изд-во ВНУ им.В.Даля, 2005. – 256 с.

154. Региональная диагностика и прогнозирование / Р.И. Шнипер ; отв. ред. В.В. Кулешов; Рос. акад.наук, Сиб. отд-ние, Ин-т экономики и орг. пром. пр-ва. – Новосибирск: ИЭИОПП, 1996. – 196 с.

155. Дмитриева О.Г. Региональная экономическая диагностика / О.Г. Дмитриева. – С.-Петербург.: Изд-во Санкт-Петербург. ун-та экономики и финансов, 1992. – 69 с.

156. Воронкова А.Э. Стратегическое управление конкурентоспособным потенциалом предприятия: диагностика и организация: монография / А.Э. Воронкова. – Луганск: Изд-во ВНУ, 2000. – 315 с.

157. Кизим М.О., Забродський В.А., Зінченко В.А., Кончак Ю.С. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія / М.О. Кизим, В.А. Забродський, В.А. Зінченко, Ю.С. Кончак. – Х.: ИНЖЭК, 2003. – 144 с.

158. Костырко Л.А. Диагностика финансово-экономической устойчивости хозяйствующего субъекта / Л.А. Костірко // Міжнародна наук.-практ. конф. «Стратегія інноваційного розвитку підприємств України». – Київ, 2003. – С. 46-51.

159. Антикризисное управление: Учебник / Под ред.. Э.М. Короткова – М.: ИНФРА – М, 2000.- 432с.

160. Самочкин В.Н. Гибкое развитие предприятия: Анализ и

- планирование. – 2-е изд., испр. и доп. / В.Н. Самочкин. – М.: Дело, 2000. – 376 с.
161. Костирко Л.А. Стратегія фінансово-економічної діяльності господарюючого суб'єкта: методологія і організація: монографія / Л.А. Костирко. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2002. – 560 с.
162. Сокоринська І.Г. Діагностика фінансового забезпечення діяльності підприємства / І.Г. Сокоринська // Фінанси України. – 2003. - № 1 (86). – С. 88-95.
163. Параконный А.В. Классификация методов оценки экономического потенциала предприятия / А.В. Параконный , С.В. Параконный // Вісник Східноукраїнського національного університету ім.В.Даля:зб.наук. праць.- 2006. - №4(98). – Ч. 1. - С. 174-178.
164. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб / О.К. Добикіна , В.С. Рижиков, С.В. Касьянюк та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
165. Шершньова З.Є. Стратегічне управління / З.Є Шершньова.- К.:КНЕУ,1999.-384 с.
166. Осовська Г.В. Стратегічний менеджмент / Г.В. Осовська, О.Л. Іщук, І.В. Жалівська. - К.: Кондор, 2003.- 196 с.
167. Международные стандарты оценки (МСОИ) / Пер. с англ. И.Л. Артеменкова, Г.И. Микерина, Н.В.Павлова. издательство: Российское общество оценщиков 2007 с.422 Режим доступа: <http://dpogroup.ru/legislation/mso1-4.asp>.
168. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф. – М.: Изд-во «Экономика». – 1994. – 214 с.
169. Бидик А.Г. Визначення стратегічного потенціалу конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств / А.Г. Бидик // Економіка АПК. - 2002. - №4 - С. 105 – 110.
170. Микитенко В.В. Діагностика стратегічного потенціалу підприємства / В.В. Микитенко, І.А. Ігнат'єва // Вісник економічної науки України. - 2005. - №2. - С.77-80.
171. Дробитько Н.А. Диагностика конкурентоспособности и

стратегического потенциала предприятия / Н.А. Дробитько // Зб.наук.праць: Управління проектами та розвиток виробництва. - 2005. - №3(15). - С.32-34.

172. Чебанова О.П. Оцінювання соціально-економічного потенціалу підприємства / О.П. Чебанова // Зб. наук. праць ХНАУ: Серія «Економічні науки». — 2010. — № 8. — С. 244- 251.

173. Чебанова О.П. Методичні підходи до діагностики потенціалу соціально-економічного розвитку підприємства / О.П. Чебанова // Зб. наук. праць Київ. держ. екон.-технол. ун-ту транспорту: Серія «Економіка і управління». — 2010. — № 16. — С. 283-292.

174. Чебанова О.П. Вдосконалення прийомів аналізу соціально-економічного потенціалу підприємства / О.П. Чебанова // Вісник економіки транспорту і промисловості. — 2011. — № 33. — С. 234-239.

175. Лапін А.Н. Стратегічне управління сучасною організацією/ А.Н. Лапін// Управління персоналом. - 2005. - №2. - С. 63-71.

176. Каплан Д., Нортона Д. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию / Д. Каплан, Д. Нортона. – К.: Олимп-Бизнес, 2003. – 304 с.

177. Саати Т. Принятие решений. Метод анализа иерархий: Пер. с англ. / Т. Саати. – М.: Радио и связь, 1993. – 314 с.

178. Иванов М.М. Техника эффективного запоминания в бизнесе, учебе, деловом общении и повседневной жизни. – 2-е изд., доп. / М.М. Иванов. – М.: Менатеп-Информ, 1996. – 224 с.

179. Чебанова О.П. Подходы к оценке социально-экономического потенциала предприятия / О.П. Чебанова // Вчені записки Харк. ін-ту управління: Серія «Наука і практика управління». – 2011. – Вип. 30. – С. 171 – 177.

180. Траут А. Джек, Рывкин С. Сила простоты: руководство об успешных бизнес-стратегиях / А. Джек Траут , С. Рывкин . - СПб.: Питер, 2007. - 240 с.

181. Друри К. Управленческий учет для бизнес-решений: Учебник/Пер. с англ. / К. Друри. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. — 655 с.

182. Ерохина Е.А. Теория экономического развития: системно-самоорганизационный подход / Е.А. Ерохина // Томск: Издательство Томского

університета, 2006. – 160 с.

183. Лукінов І. До питання про концепцію і модель сучасного економічного розвитку України / І. Лукінов // Економіка України. – 2009. – № 6. – С. 4-9.

184. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження / С.В. Мочерний. - Львів: Світ, 2005. – 415 с.

185. Савченко В.Ф. Сучасний стан державного регулювання економіки України / В.Ф. Савченко // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Економіка. – 2009. – № 19. – С. 70 – 77.

186. Друкер Питер Ф. Задачи менеджмента в XXI веке: Пер. с англ. / Питер Ф. Друкер. — М.: Изд. дом «Вильямс», 2000. — С. 213.

187. Хан Д. Планування й контроль: концепція контролінга: Пер. с нім./ Під ред. і із предисл. А. А. Турчака, Л. Г. Головача, М. Л. Лукашевича. - М.: Фінанси й статистика, 1997. - 800 с.

188. Благодетелева-Вовк С.Л. Підприємство в контексті розвитку та зростання постіндустріального суспільства / С.Л. Благодетелева-Вовк. Ресурс доступу: <http://exsolver.narod.ru/Artical/Managem/postindust.html>.

189. Нивен Пол Р. Сбалансованная система показателей — шаг за шагом / Пер. с англ. / Пол Р. Нивен. — Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2003. — 328 с.

190. Ресурс доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Robust_statistics#-Estimation_of_scale.

191. Гальчинський А.С., Геєць В.М., Кінах А.К., Семиноженко В.П. Інноваційна стратегія українських реформ / А.С. Гальчинський, В.М. Геєць, А.К. Кінах, В.П. Семиноженко. - К.: Знання України, 2004. - 338с.

192. Котлер Ф., Лі Н. Корпоративна соціальна відповідальність: Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Пер. з англ. С. Яринич. — К.: Стандарт, 2005 – 302 с.

193. Львов Д.Н. Нравственная экономика / Д.Н. Львов // Свободная мысль. - ХХ1. – 2006. - № 9. – С. 24-38.

194. Докторович А.Б. Социально ориентированное развитие общества: теория и

методы системного исследования: монография / А.Б. Докторович. – М.: Издательство «Икар», 2003. – 420 с.

195. Кулицький С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління / С.П. Кулицький. - К.: МАУП, 2002. – 141 с.

196. Чебанова О.П. Формування соціально-економічного потенціалу підприємств залізничного комплексу / О.П. Чебанова // Вісник економіки транспорту і промисловості. — 2010. — № 31. — С. 169-173.

197. Чебанова О.П. Модель розвитку соціально-економічного потенціалу залізничного комплексу / О.П. Чебанова // Вісник економіки транспорту і промисловості. — 2011. — № 34. — С. 234 - 241.

198. Єфименко Т.І. Розвиток концепції сприятливого підприємницького середовища / Т.І. Єфименко, О.П. Чебанова // Зб. наук. праць Харків. націон. економ. ун-ту «Економічний розвиток України в сучасному просторі та часі». — 2010. — С. 221 - 226.